

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Om den Clausenske Injurie-Sag

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 11. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/catalog/gv-1831_495A-txt-shoot-idm323/facsimile.pdf (tilgået 25. juni 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

jurie-Sagen som min Sag vil jeg her hverken fremsætte eller forsvare, thi det første har jeg for længe siden gjort, i mine Spørgsmaal til Danmarks Lovkyndige, og det Andet vil jeg ikke giere, fordi jeg selv troer, der var noget Vrangt i den. Vel var det nemlig mig, efter min Individualitet, umueligt, at handle anderledes, end jeg gjorde, men det kan gierne være, at en Anden i mit Sted vilde gjort noget meget Bedre end jeg, ved at have sig over alle andre Hensyn, og benytte sig af alle sine juridiske Fordele; thi havde Prof. ikke kunnet erhverve den forenede Mortification, da maatte rimeligheds Sagen taget en aldoorligere Bending. Min Hovedsankt var imidlertid kun den, at da jeg aldrig havde tænkt paa at formindste Prof. Clausens berørgelige men kun hans firkelige Være og Agtelse, saa kunde jeg, under den gode Bending Sagen havde taget, ei giere noget bedre, end lade Professorens vinde den, og se til, hvad han dermed i Grunden havde vundet.

Maaget det nu var soleklart, at jeg godt kunde have Ret i min Paastand, om den Clausenske Lærdoms Uforenelighed med Stats-Kirkens, og med de gammel-dags Christnes Tro, hvorom aabenbar hele Kirkens Gienmaale dreiede sig, om jeg end i Overilelse havde brugt aldeles upassende Udtryk om Prof.s Adfærd ved Fremsettelsen af denne sin Lærdom; maaget det var soleklart for mig og alle Andre, syndes det dog længe at være skjult for Prof., thi ved enhver ny Protest mod hans indvorte Præseserer-Kald i den Danske Stats-Kirke, beragde han sig triumpher-

ende paa en Dom, hvis Præmisses udtrykkelig sigte, at Spørgsmaalet om hans Lærdom er slet ikke blevet undersøgt. Og da nu Prof., som sees af hans sidste Skrift, endelig har opdaget, at den Mortifications-Dom, han erhvervede, og hundrede Saadanne, i Grunden ei hjalp ham det Mindste, da Beskyldningen for vrang Lærdom vedbliver at være lige hoiroestet, lige ubehagelig, lige virksom til at skille ham ved gammel-dags Christnes Lidelid, da han endelig har opdaget, hvad jeg tænkte, ingen Student, end sige en Professor, kunde overse, angreer det ham da, baade for Sagens, for hans og for min Skyld, at have ført mig en Injurie-Proces paa Halsen, der vel maaskee kunde skade mig, men aldrig gavne ham? Beslæger han, der sætter saamegen Pris paa sit Embede, at hans Ubesindighed skildte mig ved mit, og beslæger han, som den varme Talsmand for videnskabelig Frihed, at den hensigtsløse Proces skildte en agtet Skribent ved en Skrivfrihed, han aldrig vitterlig misbrugte? Nei, det være langt fra, Prof. finder kun det Vrangt deri, at jeg ikke blev straffet haardt nok, og at Regjeringen vil tillade, at enten jeg eller Nogen, efter Dommens Datum, paastaar at hans Lærdom er vrang, og utaalelig i den Kirke, hvortil gammel-dags Christne og Lutheraner er bundne. Det Hoieste han kan indbringe, er, at der, foruden hin Mortifications-Dom, maaskee kunde behøves en Besvarelse fra sagkyndige Mænd af det Spørgsmaal "om der i den angrebne Bog om Catholicisme og Protestantisme er gjort Brug af nogen Frihed, som ikke maa anses"

at være den academiske Theolog uformcent i hans Virksomhed som Skribent." Havde Prof. andraget herpaa istedenfor at sige mig, da havde det vist nok været hans Stilling værdigt, og kunde maalkke ført nærmere til Maalet, end vi kan indse, men i sig selv vilde det dog kun lidt forslaae, thi for det Første kom det meget an paa, enten den academiske Theolog var Privats-Dozent, eller beklædte Præste-Lærer, for det Andet gjør det en stor Forskiel, om der, som i Preussen, er fem Universiteter for Fædre at vælge imellem, eller der, som i Danmark, er kun eet eneste, og for det Tredie er Spørgsmaalet ikke om, hvad Frihed en Regiering vil give Præste-Lærerne til at criticere den Kirkes Lærdom de er sat til at forplante, men hvormegen der uden hvieste Ubillighed og Samvittigheds-Tvang kan gives dem, saalænge Undersaatterne er bundne til Stats-Kirken.

Er det ikke dog mærkeligt, at Prof. Clausen, der er saa om over hvad han kalder sin videnskabelige Frihed, aldrig nævner den Samvittigheds-Frihed, som baade er af langt mere ubetinget Vigtighed, og er Millioners Trang, naar hin er knapt et Hundredek! Er det dog ikke en heel besynderlig Paastand, at Folket skal lade sin Tro bestride, af dem der sættes til at nære og forsvare den, blot for at Diæse ikke skal lide noget Staaer i deres videnskabelige Frihed; og hvad skal jeg kalde det Trof hos Professorene, hvormed han bestandig ignorerer den virkelige Modsetning i Troen, der

